

PSZICHOLÓGIA ALAPKÉPZÉSI SZAK

A PSZICHOLÓGIA ALAPSZAK „MŰHELYMUNKÁK KÉSZÍTÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE” CÍMŰ MELLÉKLETE

I. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

Általános tudnivalók

1. Pszichológia alapszakon a szakdolgozat a pszichológia négy alaptudományi szakágának keretén belül készített négy műhelymunka portfóliója.
2. Mindegyik műhelymunka célja valamilyen pszichológiai jellegű tudományos vagy gyakorlati kérdés, probléma felvetése és annak igényes tanulmányozása.
3. A négy műhelymunka közül három közepes terjedelmű (11–20 oldal). Az Intézeti Tanács 2014. február 12-i határozata alapján, a közepes műhelymunka terjedelmére vonatkozó minimum követelmény 11 oldal, irodalomjegyzék és mellékletek nélkül. A negyedik, nagyobb terjedelmű (30–40 oldal) műhelymunkának empiriát (valódi kutatást, vizsgálatot) is kell tartalmaznia. Utóbbi csak bejegyzett témavezető kontrollja mellett készíthető.
4. Műhelymunkát mind a négy alaptudományi szakágból kell készíteni, de azt a hallgató maga dönti el, hogy a hosszabb, kutatást is tartalmazó munkát mely szakág keretén belül kívánja végezni.
5. A műhelymunkák készítésének ideje a BA képzés utolsó, harmadik éve. Ettől való eltérést – csak kivételesen méltányolható esetben – az intézet igazgatója engedélyezhet.
6. Elégtelen műhelymunka javítása az adott félévben nem lehetséges. A záróvizsga félévében, amennyiben az egyik közepes terjedelmű műhelymunkája az adott hallgatónak elégtelen lenne, akkor azt a megadott határidőn belül újraírhatja. Ha az újraírt dolgozat érdemjegye is elégtelen, akkor a hallgató csak a következő szemeszterben tudja újra ezt a műhelymunkát (tantárgyat) teljesíteni. Az empirikus kutatást is tartalmazó, témavezetett műhelymunka jegye amennyiben elégtelen, azt javítani az adott félévben nem lehetséges.
7. A kutatást is tartalmazó műhelymunkánál témavezető választása kötelező. A témavezetővel való konzultáció javasolt, de nem kötelező, és ennek szakmai következményeit a hallgató vállalja. Ha nem konzultált, akkor az értékelés szöveges részében a témavezető ezt jelezheti.
8. A kutatást is tartalmazó műhelymunka témavezetője bármelyik oktató lehet az adott szakágot képviselő tanszékről, aki pszichológia alapszakon tanít – természetesen az egyenletes oktatói terhelés elvének érvényesítése mellett. Ezen elv érvényesítése a tanszékvezetők feladata.
9. A műhelymunkákat azok az oktatók osztályozzák meghatározott szempontok alapján (lásd lentebb), akinél a hallgatók a műhelymunkáikat írták. Az osztályozás a szempontok alapján készített Értékelő lapon történik. Az Értékelő lap kitöltése az oktató számára kötelező. Amennyiben az oktató a szempontok mentén történő értékelés megtörténte után az értékelést szükségesnek látja kiegészíteni, szöveges megjegyzéseket fűzhet a műhelymunkához.
10. A kutatást is tartalmazó műhelymunka érdemjegye a szakdolgozati portfólió összesített érdemjegyének meghatározásakor kétszeres súllyal számít.
11. A hallgatónak valamennyi műhelymunka esetében aláírásával kell igazolnia, hogy a munka a nemzetközi szerzői normák tiszteletben tartásával készült.
12. A műhelymunkákat a hallgató köteles megőrizni, a záróvizsga félévében összefűzve leadni (portfólió), és a Debreceni Egyetem Elektronikus Archívumába (DEA) feltölteni.
13. A szakdolgozati portfólió ismertetése, illetve védeése a záróvizsga része.
14. Összhangban más egyetemeken zajló pszichológiai képzések rendjével, illetve a pszichológia tudományában uralkodó egyértelmű ajánlással, a Debreceni Egyetem Pszichológiai Intézetében folyó BA és MA képzésben, továbbá a tudományos diákköri munkában is, etikai engedély-köteles az empirikus kutatások folytatása (lásd: Etikai engedély kérelmezése hallgatók által folytatott empirikus vizsgálatokhoz c. fejezet).

A három közepes terjedelmű (11–20 oldalas) műhelymunka

értékelésének szempontjai

- a probléma megfogalmazása és kifejtése (körülírtság, szakszerűség, a témának adekvát szakirodalmi háttérre való támaszkodás)
- a tervezett vizsgálat leírásának korrektsége (mintavétel, vizsgálati módszerek, a kapott adatok feldolgozásának módszerei)
- a hivatkozások megfelelősége (mennyiség, minőség; a formai kívánalmaknak való megfelelés a szövegek közötti hivatkozáskor és az irodalomjegyzékben)
- a műhelymunka érthetősége, szerkesztése, stílusa

Mind a 4 szempontra maximum 5-5 pont, összesen 20 pont adható, ami a szempontok számával osztandó. Amennyiben az osztás eredménye nem egész szám, az érdemjegy megállapítása a kerekítés szabályai szerint történik. 1,5; 2,5; 3,5; 4,5 átlagpontoszám esetén a bíráló dönt a végleges jegy értékéről.

Ha a műhelymunka értékelési szempontjai közül az egyik részpontoszám 0, akkor elégtelenre kell értékelni a dolgozatot, de ebben az esetben a bírálónak kötelező szöveges megjegyzést írnia.

Kiegészítő pontot kaphat az a hallgató, aki

- rámutat a felvetett pszichológiai kérdés társadalmi és/vagy szakmai és/vagy gyakorlati jelentőségére (+1 pont);
- szakirodalmazása az elvárhatót meghaladó mélységű (részletező, angol nyelvű, pontosan a problémához illő és friss szakirodalmak) (+1 pont).

Plusz pont/pontok elnyerése esetén az osztás továbbra is 4-gyel történik.

A hosszabb (30–40 oldal), kutatási beszámolót is tartalmazó műhelymunka értékelésének szempontjai

- a probléma megfogalmazása és kifejtése (körülírtság, szakszerűség, a témának adekvát szakirodalmi háttérre való támaszkodás)
- a hivatkozások megfelelősége (mennyiség, minőség; a formai kívánalmaknak való megfelelés a szövegek közötti hivatkozáskor és az irodalomjegyzékben)
- a műhelymunka érthetősége, szerkesztése, stílusa
- a változók operacionalizálásának, a módszer megtalálásának és bemutatásának a színvonala
- a mintaválasztás minőségi és mennyiségi szempontból való megfelelése
- a statisztikai elemzés problémához való illeszkedése, eredmények bemutatásának és értelmezésének a színvonala.

Mind a 6 szempontra maximum 5-5 pont, összesen 30 pont adható, ami a szempontok számával osztandó. Amennyiben az osztás eredménye nem egész szám, az érdemjegy megállapítása a kerekítés szabályai szerint történik. 1,5; 2,5; 3,5; 4,5 átlagpontoszám esetén a bíráló dönt a végleges jegy értékéről.

Ha a műhelymunka értékelési szempontjai közül az egyik részpontoszám 0, akkor elégtelenre kell értékelni a dolgozatot, de ebben az esetben a bírálónak kötelező szöveges megjegyzést írnia.

Kiegészítő pontot kaphat az a hallgató, aki

- újszerű, eredeti problémát fogalmaz meg (+1 pont);
- rámutat a felvetett pszichológiai kérdés társadalmi és/vagy szakmai és/vagy gyakorlati jelentőségére (+1 pont);
- szakirodalmazása az elvárhatót meghaladó mélységű (részletező, angol nyelvű, pontosan a problémához illő és friss szakirodalmak) (+1 pont);
- a minta nagysága az elvárhatót lényegesen meghaladja (+1 pont).

Plusz pont, pontok elnyerése esetén az osztás továbbra is 6-tal történik.

A műhelymunkák formai kivitelezésének tekintetében a BTK által előírt követelmények az irányadók.

BTK-melléklet (a pszichológia BA KKK-jának megfelelően módosítva)

16. §

(a DE TVSZ 24. § (1), (2), (3), (6) és (8) bekezdéséhez)

(1) A szakdolgozat, diplomadolgozat, diplomamunka, záródolgozat (a továbbiakban diplomamunka) a pszichológia négy alapterületének megfelelően négy adott, a jelen szabályzat rendelkezései alapján kiválasztott témakör önálló szakmai munkán alapuló, tudományos igényű és/vagy gyakorlati feldolgozása, amelyek a hallgató alapos tárgyi ismereteiről és ezek alkalmazásában szerzett jártasságáról is tanúskodnak. A hallgatónak mindegyik műhelymunka esetében nyilatkoznia kell arról, hogy a műhelymunkák a szerzői jogok nemzetközi szabályainak megfelelően készültek, saját, önálló munkái, és az erről szóló aláírt nyilatkozatot csatolnia kell mind a négy nyomtatott és elektronikus formához.

(2) A műhelymunkák témáinak kiírásáról az intézeteknek/tanszéknek minden tanévben, az őszi félév első hónapjának a végéig gondoskodniuk kell. A meghirdetett témák közül az alapképzésben (BA) a negyedik félév végéig kell választaniuk a hallgatóknak. A kutatást is tartalmazó műhelymunka címét az érintett intézetben kell bejelenteni.

(3) A műhelymunkák tartalmi követelményeit, az értékelés általános szempontjait és a műhelymunkákhoz rendelt kreditek számát a szak követelményei alapján a szakos kreditlisták, illetve a szakos tájékoztatók, rendelkezések tartalmazzák.

(4) Az OTDK-n fődíjat, díjat (1., 2. vagy 3. helyezést) vagy különdíjat nyert dolgozatot, ha az megfelel az intézet/tanszék által előírt szakos követelményeknek, az intézet-/ tanszékvezető külön bírálat nélkül, jeles minősítéssel elfogadhatja műhelymunkának. Egyéb, országos vagy nemzetközi pályázatok esetén elért kimagasló teljesítmény intézeti, tanszéki vélemény alapján hasonlóan minősíthető.

(5) A műhelymunkák terjedelmét a pszichológia alapszakos hallgatók esetében – a BTK követelményeivel összhangban – a Pszichológiai Intézet külön szabályozza.

(6) A műhelymunkákból készített portfóliót a hallgató – őszi félév esetén november 30-ig, tavaszi félév esetén március 31-ig – köteles benyújtani egy számítógéppel szerkesztett, spirálozott példányban az intézeti oktatásszervezőnek, valamint ezzel egyidejűleg elektronikus formában feltölteni a Debreceni Egyetem Elektronikus Archívumába (DEA). Az intézet a benyújtás határidejét kérelemre egy héttel meghosszabbíthatja. Csak annak a portfóliónak a védeése kezdhető meg, amely elektronikus és papíralapú formában is benyújtásra került. A kutatást is tartalmazó műhelymunka értékelésére a tanszékvezető bíráló tanárt kér fel (a témavezetőt vagy más oktatót). Az e munka értékelésére szolgáló – az oktató által kitöltött és aláírt – Értékelő lapot a portfólióhoz kell csatolni, melyet legalább egy héttel a záróvizsga előtt el kell juttatni a műhelymunka írójának.

II. A MŰHELYMUNKÁK TARTALMI ÉS FORMAI KÖVETELMÉNYEI

A műhelymunka első oldalai

Címlap:

- Egyetem, kar, intézet megnevezése
- A műhelymunka címe
- A szerző neve, évfolyam, szak megnevezése
- Témavezető neve, beosztása
- A műhelymunka benyújtásának helye (Debrecen) és éve

Önálló munkáról szóló nyilatkozat.

A tartalomjegyzéket a nyilatkozat utáni oldalon kell közölni.

A műhelymunka szerkezete

A közepes terjedelmű műhelymunkák esetében:

- Címoldal
- Nyilatkozat
- Tartalomjegyzék
- Bevezetés

- Szakirodalmi áttekintés
- Vizsgálati terv
- Irodalomjegyzék
- Mellékletek

A nagyobb terjedelmű, kutatást is tartalmazó műhelymunka esetében:

- Címoldal
- Nyilatkozat
- Tartalomjegyzék
- Bevezetés
- Szakirodalmi áttekintés
- Vizsgálat
- Következtetések
- Irodalomjegyzék
- Mellékletek

A műhelymunka terjedelme

A terjedelemben beleszámít a munka oldalszáma a bevezetéstől az irodalomjegyzékig.

Közepes műhelymunka esetén az elvárt terjedelemben minimum 10 oldal, alapvetően 10-20 oldal között.

Nagy műhelymunka esetén az elvárt terjedelemben minimum 30 oldal, alapvetően 30-40 oldal között.

A nagy műhelymunka ajánlott tagolása

A cím

Legyen rövid, szakszerű és informatív.

Nyilatkozat

A hallgatónak nyilatkoznia kell arról, hogy a műhelymunka a szerzői jogok nemzetközi szabályainak megfelelően készült saját, önálló munkája, és az erről szóló aláírt nyilatkozat az elektronikus dokumentum része.

Tartalomjegyzék

A tartalomjegyzéket számozni kell, arab számozással.

Bevezetés

Definiálja a témát, majd annak elméleti és gyakorlati jelentőségét, időszerűségét tömören vázolja. Esszé-szerűen felvezeti a szakirodalom egységeit, és a felvezetés fényében definiálja a vizsgálat pontosabb témáját.

Szakirodalmi áttekintés

A témával szorosan összefüggő szakirodalmat dolgoz fel. A szakirodalomban ismertetett eredményeket rendszerezi, elemzi, nem kimerítő jellegű, hanem célirányos. A szakirodalmi áttekintés megágyaz a vizsgálatnak, bemutatja a hipotézisek hátterét, a vizsgálni kívánt konstrukciókat köti a kiindulási témához. Hivatkozás nélkül csak saját gondolatok szerepeljenek, de ha lehet, a saját gondolatok esetén is legyenek hivatkozások, ha ezek nem forradalmi felismerések, hanem a szakirodalomban is fellelhető közös tudásalapra mutatnak rá.

Vizsgálat

A vizsgálat leírása a következő pontokra tagolható: A vizsgálat célja, Minta, Módszer, Eredmények. A vizsgálati cél fejezetben a cél tömör kifejtése után a szakirodalmi alapok felvillantása mellett a hipotézisek tételes felsorolása következik. Ha kvalitatív a kutatás, akkor nem feltétlen vannak hipotézisek, de a téma fókuszának vázolása történik meg itt.

A minta alfejezet tartalmazza a toborzás módszerét, a toborzás során átadott információkat, a mintába való beválasztási kritériumokat, a válaszadók főbb demográfiai és egyéb a kutatás szempontjából fontos alapvető jellemzőit, a vizsgálatból kizárt válaszadók, adatok mennyiségét, és a kizárás indokát.

A módszer fejezet a vizsgálati menetére vonatkozik. Itt kerülhet feltüntetésre a kutatásetikai engedély száma. Olyan módon történjen meg a vizsgálat leírása, hogy ez alapján a vizsgálat megismételhető legyen. A vizsgálat menete, az alkalmazott eszközök, mérőskálák pontos bemutatása történik meg. Egy kísérlet esetén pl. annak teljes terve jelenik meg itt; interjú esetén annak körülményei és az interjúvázlat; kérdőíves mérés esetén a kérdésblokkok bemutatása, nem sztenderd kérdőív esetén a kérdések, sztenderd kérdőív esetén a kérdőív fókusza, alsóskálái (hivatkozva az eredeti forrást, magyar adaptációt, ha ez releváns), példaitemek.

Az eredmények fejezet kvantitatív kutatás esetén a sztenderd skálák megbízhatóságvizsgálatát, leíró statisztikáit tartalmazza. Ezek bemutatása után a hipotézisek és esetleges kiegészítő vizsgálatok bemutatása történik meg. Kvalitatív vizsgálat esetén is egy strukturált bemutatása jelenik meg az adatoknak statisztikai számítással vagy anélkül. A bemutatás során fontos kerülni a redundanciát. Az adatokat ábrákkal, táblázatokkal illusztrálhatjuk, ezek számozása külön-külön folytatólagos, sorszámozva vannak, címük van. Sorszámukkal együtt utalunk rájuk a szövegben pl. (lásd az *I. ábrát*), ez esetben rag nélkül, dőlt kiemeléssel élünk. Statisztikai próbák esetén az eljárásnak, a változóknak egyértelműnek kell lenniük a leírásból, egzakt próbák kivételével (pl. Fisher próba) a paraméterértékek feltüntetése is szükséges a p értékek mellett.

Kvalitatív vizsgálat esetén az adat lehet például idézet, tartalomelemzés gyakorisági táblázata. Következtetéseket ezek alapján lehet megfogalmazni. Az eredmények fejezetben még nem vetjük össze az eredményeket a szakirodalmi megállapításokkal, csak tényszerűen összegezzük őket.

Ugyanaz az információ ne szerepeljen több formában (pl. táblázat és ábra azonos adatokról). Az idegen nyelvű statisztikai programmal kapott eredmények, grafikonok csak magyar feliratokkal ellátva kerüljenek be a dolgozatba. Az adatok, táblázatok és ábrák mindig okkal szerepeljenek, nem szükséges a statisztikai program által kiadott összes adat, táblázat feltüntetése a mellékletben sem. Az ábrák legyenek feliratozva, hogy az olvasó értse, hogy mit lát az ábrán, az összehasonlított csoportok például legyenek megnevezve. A táblázatok, ábrák feliratai az APA stílusnak megfelelőek legyenek (tájékozódáshoz lásd: apa.org, „APA Styles” menü „Tables” és „Figures” kulcsszavak mentén).

Következtetések

Ebben a fejezetben célszerű összefoglalni a legfontosabb eredményeket, és azokat összevetni a szakirodalmi információkkal. Eltérések esetén fontos kitérni arra, hogy vajon ezen eltéréseknek mi lehet az oka. Ebben a fejezetben már konstruktumok szintjén fogalmazzuk meg a megállapításokat, nem a statisztikai fogalmakat használva találjuk őket, újabb adatok már itt nem kerülnek elő, statisztikákat itt már nem közlünk. Az összefoglalásban röviden ismertetni kell, hogy a vizsgálat milyen kérdésekre terjedt ki, mik a fontosabb megállapítások és következtetések. Bátran és egyértelműen közölni kell, hogy mely célkitűzést és miért nem sikerült megvalósítani, ha volt ilyen. A vizsgálat limitációira is érdemes kitérni, a vizsgálat továbbfejlesztésére vonatkozó javaslatoknak is itt szerepeljenek. Az eredmények általánosíthatósága szintén ebben a részben taglalandó. Érdemes átgondolni az általánosíthatóságot abból a szempontból, hogy más mérési megközelítést használva, más populációban is hasonló eredményre vezetett volna-e a vizsgálat, mik a megközelítés sajátosságai, mik ennek a következményei. Érdemes továbbá kifejteni az eredmények gyakorlati jelentőségét, és azt, hogy mennyiben jelent a kutatást előrelépést a vizsgált területen.

Irodalomjegyzék

Az Irodalomjegyzék összeállítása legyen pontos és gondos, akkor, és csak akkor jelenjen meg egy szakirodalom az irodalomjegyzékben, ha a szövegben hivatkozott rá a szakdolgozó. A hivatkozott szakirodalmakat, az első szerzők nevének abc sorrendjében kell feltüntetni, sorszámozás nélkül. A szerzők tudományos címét (Prof., Dr., habil.) nem kell feltüntetni. Ha más nem teszi egyértelművé a sorrendet: a rövidebb név megelőzi a hosszabbat, az egyszerűsített cikk a többszerzőst, a korábbi publikáció a későbbit. A felhasznált irodalom összeállításakor a címek leírásánál alapvető követelmény, hogy a bibliográfiai tételek pontosan és ellenőrizhetően tartalmazzák az adatokat, amelyek alapján a visszakereshetőség biztosítható. Az irodalomjegyzék formátuma, éppúgy, mint a szövegek közötti hivatkozások, az aktuálisan érvényes, az American Psychological Association által meghatározott formai követelményeknek kell, hogy megfeleljen, az APA stílust követi, ami az apa.org honlapon ellenőrizhető (APA Style).

Mellékletek

Ide kerülnek azok a nagyobb méretű táblázatok, ábrák, amelyek szövegközi elhelyezése gondot okozott volna. Ide helyezhetők el a kérdőíves felmérés alapjául szolgáló dokumentumok (pl. interjúvázlat, kérdőív).

Közepes műhelymunka tagolásának különbségei

Közepes műhelymunkák esetén értelemszerűen nem szerepelnek eredmények, de tételesen fel kell tüntetni a hipotézisek tervezett vizsgálatának statisztikai módszereit. Következtetések szintén nem szerepelnek a közepes műhelymunkában.

További formai követelmények

- Az egyes oldalakon a szöveg szerkezete: 3 cm-es felső, 3 cm-es alsó, baloldalon 2,5 cm-es, jobb oldalon 2,5 cm-es margó, másfeles sortávolság, TNR 12-es betűnagyság, 1,5-es sorköz. Nagyobb térköz nagyobb egységek közt használható, de ne legyenek indokolatlanul üres féloldalak.
- Oldalszámok a lap alján, középen.
- A műhelymunkák oldalszámozása a tartalomjegyzékkel kezdődik, és az irodalom-jegyzékkel fejeződik be.
- A műhelymunkában mellékletek is közölhetők, amelyben további dokumentációk, illusztrációs anyagok szerepelhetnek. A melléklet nem tartozik bele a dolgozat megszabott terjedelmébe, ennek egységeit is sorszámmal látjuk el, és hivatkozunk rá a törzsszövegben.
- A szó szerinti idézetek nem haladhatják meg a dolgozat terjedelmének 10%-át.
- A dolgozatban foglalt illusztrációk, ábrák aránya nem haladhatja meg a dolgozat terjedelmének 20%-át.
- Egy dolgozaton belül legfeljebb háromszintű tagolás alkalmazása ajánlott. Az APA stílus szerinti címsorok formátuma „Headings” címszó alatt megtalálható az APA honlap „APA styles” menüjében.
- Az olvasást megkönnyíti, ha a dolgozat részei arányosan tagolódnak bekezdésekre. Egy bekezdés általában legyen hosszabb, mint egy-két mondat, de ne legyen hosszabb egy harmad oldalnál. A bekezdésekkel kell különíteni egymástól, vagy a bekezdések első sorát 1 cm-rel beljebb kell kezdeni, vagy a bekezdések között legyen nagyobb sortáv. A lábjegyzetek alkalmazását kerüljük.
- Kiemelésre kizárólag *dőlt betűt* alkalmazunk. Az egy mondatnyi vagy egy mondatnál hosszabb kiemelésekkel takarékosan kell bánni.
- Számok írása
A számokat szövegben 10 alatt általában betűvel, tíztől felfelé számmal írjuk. Kivételt képeznek a statisztikai adatok, mértékek, ahol számokat írunk, és a sorozatban közölt számok, ahol lehet egységes írásmódot használni (pl. „a méréseket a hetedik, a kilencedik és a tizenegyedik osztályban végeztük”). Statisztikai számítások eredményét általában két-három tizedesjegy pontossággal közöljük. A magyar helyesírásnak megfelelően tizedesvesszőt használunk, és akkor, ha az egyes helyiérték helyén nulla áll, azt kiírjuk, pl. 0,123.
- A műhelymunka tartalmi és esztétikai értékeit növelik a jól áttekinthető táblázatok, ábrák. Minden táblázatot, ábrát stb. sorszámmal és címmel kell ellátni, APA stílus szerint formázzuk őket.

III. ETIKAI ENGEDÉLY KÉRELMEZÉSE HALLGATÓK ÁLTAL FOLYTATOTT EMPIRIKUS VIZSGÁLATOKHOZ

Összhangban más egyetemeken zajló pszichológiai képzések rendjével, illetve a pszichológia tudományában uralkodó egyértelmű ajánlással, a Pszichológiai Intézet Tanácsa úgy döntött, hogy a Debreceni Egyetem Pszichológiai Intézetében folyó BA- és MA-képzésben, valamint a régi típusú, osztatlan egyetemi képzésben, továbbá a tudományos diákköri munkában is legyen etikai engedély-köteles az empirikus kutatások folytatása; azaz hallgatói empirikus kutatás csak etikai engedély birtokában kezdhető meg.

A szabály szerint a hallgatóknak az adatgyűjtés megkezdése **ELŐTT** az Intézeti Kutatásetikai Bizottságtól kell kérni az adatgyűjtéshez szükséges etikai engedélyt. Ez a szabály kötelező érvényűvé a 2016/2017-es tanév 1. félévétől vált.

A kérelem benyújtásához a hallgatóknak a Pszichológiai Intézet honlapján megtalálható űrlapot szükséges kitölteniük, majd témavezetőjük véleményezése után azt aláírniuk, valamint témavezetőjükkel is aláíratatniuk. A kérelmeket mellékletekkel (pl. informált beleegyezéssel, a csatolni szükséges nem sztetend mérőeszközökkel) együtt egyetlen fájlban, elektronikusan várjuk. Az aláírásokkal érintett oldalt/oldalakat ebbe az egyetlen fájlba

kérjük képként vagy beszkenelt állományként a kérelem megfelelő helyére beszúrni, és a fájl .doc, .docx vagy .pdf formátumban az Intézeti Kutatásetikai Bizottsághoz az címre eljuttatni (ikeb@arts.unideb.hu)!

A kérelem az űrlap kitöltendő pontjainak megfelelően tartalmazza a kutatás céljának és a vizsgálat során használt eszközöknek a leírását (ha ismert eszközökről van szó, elég rájuk hivatkozni, bár néhány példaitem minden eszköz esetén hasznos lehet; ha nem közismertek az eszközök, akkor ezekről a kérelem megítéléséhez elegendő információt szükséges biztosítani). A kérelem tartalmazza a kutatásba bevonni készült személyek megközelítésének módját (ha ez valamilyen intézményen keresztül történik, akkor az intézményeket megkereső levelet mellékelni kell), valamint a vizsgálati személyeknek szánt beleegyezési nyilatkozatot is.

A kérelmezőknek mindezekon kívül néhány igennel vagy nemmel megválaszolható kérdésre kell választ adniuk (pl. jár-e a vizsgálat fájdalommal?), és ha valamelyikre igennel válaszolnak, azt indokolniuk szükséges. Önmagában az igen válaszok nem zárják ki az etikai engedély jóváhagyását, de például a keltett rossz érzés feloldása szükséges, pl. ennek módját tartalmazza az indoklás.

Amennyiben a pszichológiai felmérés, betegvizsgálat az egészségügyi és szociális ellátás bármely szintjén történik, érdeklődjön az adott intézmény speciális etikai követelményei és vizsgálati feltételei iránt, és szerezze be a szükséges írásbeli engedélyeket!

A műhelymunkához, szakdolgozathoz szükséges etikai engedély benyújtási határideje legkésőbb a dolgozatok leadási határidejét megelőző 90. nap, tavaszi benyújtás esetén december 15. Ha az etikai engedély benyújtása nem történik meg a megadott határidőig, akkor a témavezető felelőssége, hogy elbírálja, hogy a vizsgálat még kivitelezhető-e, és hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy a hallgató a dolgozatát benyújthassa. Ezt az írásos nyilatkozatot a hallgatónak birtokolnia kell benyújtáskor, de nem kell a dolgozattal feltölteni. Az engedélyeket a bizottság 10 munkanapon belül elbírálja, a kérelmezőt értesíti. Ha valami folytán ez nem történne meg 10 munkanapon belül, érdemes mihamarabb érdeklődni az operatív elnöknél (jelenleg: balazs.katalin@arts.unideb.hu).

A bizottság azt ítéli meg, hogy a kutatás összhangban áll-e a pszichológiai kutatásokra vonatkozó általános etikai követelményekkel. A kérelmek kitöltése előtt kérjük a honlapon szintén elérhető, „Támpontok a nyilatkozattételhez” című fájl tanulmányozását. A kutatások etikai kontrollja és engedélyeztetése védi a vizsgálati személyek és maguknak a kutatóknak, valamint a pszichológiai kutatásoknak az érdekeit, és ezen túl lehetővé teszi a kutatási eredmények későbbi esetleges publikálását, hiszen jelenleg számos folyóirat a kutatási eredmények közzétételéhez megköveteli az etikai engedély meglétét.